

PRIMORSKI DNEVNIK

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE ZA SLOVENSKO PRIMORJE

Leto 3. št. 600 - Cena 10 lir - 8 jugolir - 5 din

Poština plačana v gotovini
Spedizione in abbon. postale

TRST nedelja, 25. maja 1947

UREDNIŠTVO IN UPRAVA. PIAZZA GOLDONI št. 1 - 1
Tel. št.: Ur. 93806, 93808 Upr. 93807. Rokopisi se ne vračajo

SINDIKALNE VOLITVE SO TUDI BORBA NAŠEGA LJUDSTVA ZA UVELJAVLJENJE NAŠIH OSNOVNIH NARODNOSTIH PRAVIC NA TEM OZEMLJU, ZA UVELJAVLJENJE NAŠEGA JEZIKA IN NAŠE KULTURE.

Na mnoga leta, tov. Tito!

Ne, naše ljudstvo ni nikoli podvomilo in ne more dvomiti: Jugoslavija, tista živa, uporna, nepopustljiva Jugoslavija ni nikoli kapitulirala. Kapitulirali so tisti, ki so ji klečali na vrata. Tisti danes ni več. Kar jih še ni doletela zaslužena kazen, so se vdinjali pohlepno tujuču in za juževne groše kujejo z njimi zaroto proti svobodi bratskih jugoslovanskih narodov.

Ne, naša ljudstva ni nikoli kapitulirala: kar škala stoji in na nji beremo: «Tito, Primorska te čaka!» Naj kujejo spletke, naj se le pošušajo atomskih politikov: narod stoji in bo stal kakor hrast v viharju, ki mu lahko polomi veje, a treščiti na tla ga ne more.

Zatorej, tovariš Tito, na mnoga leta!

Muslimanski svečeniki v FLRJ za odpravo pajčolan

Priština, 24. (Tanjug) — V Prištini so se sestali muslimanski svečeniki Kosovega in Metohije. 76 svečenikov je podpisalo resolucijo, s katero izjavljajo, da so za odpravo pajčolan, ki so ga do sedaj nosile muslimanske žene. Izjavili so se pripravljene podpreti tozadevno akcijo fronte antifašističnih žena in poudarjajo, da bodo muslimanske žene po odpravi pajčolan lahko bolje sodelovale pri kulturnem, gospodarskem in političnem razvoju države.

Voščila marsalu Titu

Beograd, 24. — Ljudske organizacije vseh krajev Jugoslavije so poslale marsalu Titu voščila ob njegovem rojstnem dnevu.

Rudarji v Velenju so z delom proslavili Titov rojstni dan

Ljubljana, 24. (Tanjug) — Rudarji v velenjskem rudniku so včeraj organizirali dan udarniškega dela, da proslavijo Titov rojstni dan. Prekosil, so normalno proizvodnjo za 40%.

Slovaške žene otrokom FLRJ

Praga, 24. (Tanjug) — Slovenske žene so izročile jugoslovanskemu konzulu v Bratislavi prvo pošiljko otrok, ki so ga zbrale za jugoslovanske otroke. Pošiljka obsega iz treh vagonov moke, sladkornja in drugih živil.

Objava Beneševih spominov

Praga, 24. — Jeseni bodo v Pragi objavili spomine predsednika Beneša, ki predstavljajo najvažnejše dokumente o zadnji vojni, in o dogodkih tik pred vojno. V delu so prevodi tudi na angleško in francosko.

Prva seja komisije za Palestino

Lake Success, 24. (AFP) — Prva seja anketne komisije za Palestino bo v ponedeljek. Izvolit bodo predsednika in razpravljali o načrtu dela.

ZOPET DE GASPERI

Predsednik De Nicola je zopet poveril mandat De Gasperiju

Rim, 24. (AFP) — Predsednik republike De Nicola je davi sprejel De Gasperija in mu poveril nalogo za sestavo nove vlade. De Gasperi je mandat sprejel in je izjavil, da misli sestaviti široko koalicijsko vlado, ki naj bi chsegala vse gospodarske in socialne sile.

Dve smrtni obsodbi v Spaniji

Madrid, 24. (AFP) — V Ciudad Real je sodišče obsodilo na smrt Emila Cabezaso Morena in Jacinta Maurela Ruiz.

Smrtne obsodbe v Iranu

Teheran, 24. (AFP) — Včeraj so v Tabrizu ustrelili bivšega javnega tožila v Azerbejdžanu Feriduna Ibrahimija, ki je vršil poase za časa avtonomne republike.

Danes volitve v Libanonu

Beirut, 24. (AFP) — Jutri bo 273.000 libanonskih volivcev izvolilo 55 poslancev v parlamentu.

Nacistične zaslave na Irskem

Dublin, 24. (AFP) — Pri pogrebu za nemškimi interncirancem na Irskem dr. Goertzem, ki je napravil samomor v Dublinu, so krsto pokrili s kljukastim križem.

Mattiolli poroča o pogajanjih v Beogradu

Rim, 24. (AFP) — Zunanji minister Sforza se je razgovarjal z dr. Mattiolliem v zvezi z zadnjimi trgovinskimi pogajanjimi, ki jih je vodil v Beogradu za jugoslovanski predstavnik.

Smrtna obsodba v Ljubljani zaradi kraje ljudske imovine

Ljubljana, 24. (Tanjug) — Ljubljanski ljudski sodišče je obsodilo na smrt z ustrelniško bivaško člana mestnega ljudskega odbora v Kranju Gabrielja Mohorja, ki je uporabljal državni gradbeni material za sgrajitev svoje vile ter uporabljal državni avtomobil in benzin za prevažanje materiala, ki ga je rabil pri gradnji vile.

Protest proti fašističnemu tisku v Belgiji

Bruxelles 24. (Tass) — Narodni kongres odporne gibanja je na svoji zadnji seji izglasoval resolucijo, ki ugotavlja, da se dve leti po vojni proti fašizmu pojavljajo v Belgiji listi in revije, ki popolnoma svobodno poveljujejo izdajalci in kolaboracionisti ter so zavržno usmerjeni proti odporne gibanju. Svet odporne gibanja je zahteval od vlade, naj podzame stroge ukrepe proti fašističnemu tisku.

Pot k enotnosti delovnega ljudstva

Jezikovne in narodnostne pravice v zedinjenem sindikatu

Preteklo je že dolgih osem mesecev, odkar so delegati Enotnih sindikatov in Delavske zbornice podpisali v Parizu sporazum, ki je vseboval določila za združenje obeh sindikalnih organizacij Tržaškega ozemlja v enotno sindikalno organizacijo. Od takrat pa do danes trajajo na Osrednjem odboru za sindikalni sporazum pogajanja za uresničenje te enotnosti potom svobodnih in demokratičnih volitev.

Toda že od vsega početka so delegati Enotnih sindikatov naleteli pri pogajanjih v Osrednjem odboru na resne ovire in nesporazume s predstavniki Delavske zbornice. Šovinizem Delavske zbornice. Eno prvih takih vprašanih je bilo tudi vprašanje dvojezičnosti, proti kateremu je Delavska zbornica zvedela nasprotno stališče. Enotni sindikati so namreč zahtevali, naj se spričo posebnosti našega ozemlja, na katerem živijo Italijani in Slovenci, uvade v poslovanje bodoče enotne sindikalne organizacije uporaba obeh jezikov ter naj bi vsi uradni dokumenti bili napisani dvojezično.

Temu pravilnemu in demokratičnemu predlogu pa se je Delavska zbornica uprla, češ da bi nastalo z uvedbo slovenskega jezika in z uveljavljanjem popolne dvojezičnosti trenje ter bi izvalno med italijanskim delavstvom nezadovoljstvo, kar bi lahko postalo usodno za komaj doseljeni sporazum.

Argumentacija Delavske zbornice, ki je skušala odvzeti slovenskemu delavstvu pravico, da lahko govori, piše in pošilja v sindikalnem gibanju v svojem lastnem jeziku, je bila prežeta z najpogubnejšim šovinizmom in s slabo prikričnim sovražnostjo do slovenskega življa v Slovenskem Primorju.

Zaradi tega nesporazuma so Enotni sindikati zahtevali, da se po končanju vseh vprašanih, da se pokaže iz Pariza delegat Svetovne sindikalne zveze. Ko je prišel iz Pariza tov. Thomas, namestnik generalnega tajnika Svetovne sindikalne zveze, je pravilno ugotovil, da Enotni sindikati, v tem vprašanju zastopajo napredno stališče.

Protesti ljudstva. Posvsem nemogoče je pojmovati zdrav sindikalni pokret brez upoštevanja popolne jezikovne in narodnostne enakopravnosti narodov, ki na tem ozemlju živijo. Pri tem osnovnem vprašanju sta prvič trčila skupaj dve različni pojmovanji, prvič sta trčila skupaj napredna tendenca zdrav ljudske demokracije in reakcionarno stališče strank bivšega C.L.N.-a, ki je zastopala Delavska zbornica.

Proti takemu stališču Delavske zbornice so protestirale široke ljudske množice slovenskega in italijanskega delovnega ljudstva, ki so videli v teh strahotnih manevrih Delavske zbornice žalitev najpogubnejših narodnostnih pravic in teptanje demokratičnih pravic, za katero so se naši narodi borili med narodno-osvobodilno borbo.

Tem manevrom so odgovarjala določena rovarstva obbe znanega razbižarja delavskega razreda Don Marzarija, ki je napovedoval krstorsko vojno proti sindikalni enotnosti.

Zavlačevanje Delavske zbornice. Enotni sindikati svestni si svojega zgodovinskega poslanstva niso dopustili, da bi Delavska zbornica našla v tem vprašanju prevleko, da se otrese sporazuma, podpisane v Parizu; zato so odločili, da se vprašanje dvojezičnosti odloži ter se dokončno odloči na glavnem kongresu bodoče enotne sindikalne organizacije.

Toda kljub razumevanju Enotnih sindikatov in dobri volji, da se enotnost delavskega razreda čimprej uresniči, je Delavska zbornica stalno z vsvo vtrajnostjo odlašala rok, v katerem bi morali prijeti z volitvami, tako da se je dogodilo, da se po treh mesecih od začetka pogajanj niso mogli končati.

Volitve v Argentini. Z ojačenjem ameriškega imperializma v Argentini se je povečal tudi pritisk na antifašistične organizacije. Buenos Aires, 24. — Večja skupina pristavev liberalno-nacionalno demokratske organizacije se je zbrala pred palačo predsednika Perona v času, ko je ta imel razgovor z novim španskim poslancem, ki mu je izročil poveljnice, in je vzdikala Francu ter proti Stalinu.

Vedno resnejši položaj v Franciji

Zaplemba podjetij za proizvodnjo električne struje in plina - Mobilizacija osebja teh podjetij - „Narodni odbor za kruh“

Pariz, 24. (AFP) — Na raznih krajih Francije so bile večerje demonstracije proti pomanjkanju kruha.

Odbor Zveze za razsvetljavo in električno strujo je odobril zahtevo namencev po zvišanju mezd za 24%. Izdal je izjavo, ki pravi, da bodo zmanjšali dobavo plina in električne struje. V sredo 28. maja na bodo začeli splošno stavko, če vlada ne bo ugodila njihovim zahtevam. Sinoči je vlada izdala povelje, s katerim odobri omejitve dobave električne struje. Vlada izjavlja, da bo zagnala redno poslovanje vseh javnih obratov in da bo podvelja vse ukrepe ter se bo zatekla, če bo potrebno, tudi k zaplembi.

Ministri predsednik Ramadier je dones podpisal dekret o reviziji osebja in materiala podjetij za proizvodnjo plina in električne struje. Revizija se je izvršila na podlagi zakona, ki predvideva splošno mobilizacijo v času vojne, in ki je ostal še v veljavi. Revizija obseva prav za prav v mobilizacijskega zakon do pet let zapora.

Narodna zveza za razsvetljavo in električno strujo, ki je večkrat splošno delavsko zvezo, je med drugim, da revizija lahko dobi pomoč iz tak zelo napet položaj. Poročilo pojasnjuje, da vlada, niso točno podani v tisku; proizvodnja elektrike bo ostala na ravni visini, rezerve plina pa bodo zmanjšane za 60%.

Iz Pariza javljajo, da so pod častnim predsedovanjem predsednika republike ustanovili «Narodni odbor za kruh», ki bo imel nalogo podzame kakršno koli iniciativo, da vsem čim večje količine žita za peko kruha.

Predsednik narodnega odporne borbe sveta in glavni tajnik svetovne sindikalne zveze Luis Sallés je na nekem zborovanju v Madridu izjavil, da Gaullou de enota grupacija francoskega ljudstva pa se ne more izvršiti program same osebe, pač pa okrog njene in ustave, ki velja v republikani.

Velni uspehi kitajske ljudske vojske. Peking, 24. (AFP) — Radio Beiping izjavlja, da je ta začetki proti postaje na železniški daljsežni Pekin-Mukden in ima sedanja zasedeni 30 km proge. To je bil uspeh, s katero vlada Mandžurije.

GOVOR PODPREDESEDNIKA PREZIDIJA LJUDSKE SKUPŠČINE FLRJ MOŠE PIJADA

Zmagaja jugoslovanskega delovnega ljudstva

Delovni zagon ljudskih množic je omogočil v razmeroma kratkem času obnovu jugoslovanskega gospodarstva - Ameriška reakcija se zaganja v Jugoslavijo, ker se njena ljudska demokracija in politika ne dasta podkupiti z dolarji

Beograd, 24. (Tanjug) — Podpredsednik prezidija Ljudske skupščine FLRJ Moša Pijada je imel večerjo na zborovanju delavcev in uradnikov tovarne motorjev v Rakovici važen govor, v katerem je obrazložil važnost petletnega načrta. Poudaril je, da je načrt dokaz, da republika stremi odločno po socialistični izgradnji jugoslovanskega gospodarstva. Pijada je nato poudaril, da so jugoslovanski narodi po osvobodilni vojni imeli že na novh temeljih zgrajeno državo. S petletnim načrtom bo jugoslovansko ljudstvo prekosilo druge socialne države, ki imajo tudi podobno demokracijo kakor Jugoslavija. Prekosil bo moč države, je dejal Pijada, ker smo se za časa osvobodilne borbe vedli v tej smeri, da sprememimo značaj države in zgradimo ljudsko državo z novimi temelji.

Ugotovil je nato, da je delovno ljudstvo doseglo popolno zmago in da je oblast prešla v roke ljudstvu, tako da mu je sedaj ne more nihče odvzeti. Omenil je dalje, da je Jugoslavija z lahkoto sila mimo vse reakcionarnih spletk in pokazala svetu, da je nastala v državi temeljita sprememba.

Povezanost ljudstva z voditelji. Delovni zalet ljudskih množic v vsi državi je omogočil v razmeroma kratkem času obnovu jugoslovanskega gospodarstva. To pa zaradi tega, ker se je ljudstvo zavezalo, da ne dela več za izkoriščevalce in kapitaliste, pač pa zase, za svoje otroke in za bodočo pokolinsko delovnega ljudstva. Petletni načrt pa je bil možen tudi zaradi tesne povezanosti med vodstvom države in ljudstvom.

V državi, kjer živi več narodov, pa je prehod k načrtnemu gospodarstvu in k novim socialnim odnosom tesno povezan s pravično rešitvijo narodnostnega vprašanja. V Jugoslaviji so nekatere pokrajne gospodarske in kulturne dokaj izolirane, toda ti narodi se bodo lahko nagio razvijali in dosegli isto kulturno višino kakor drugi narodi. Ljudska fronta kot ljudska organizacija Jugoslavije ni blok ali koalicija delavskih strank kakor v drugih državah. Ta fronta je enotna organizacija za enotnim programom.

Vloga ameriške reakcije. Moša Pijada je nato govoril o vlogi, ki jo ima danes ameriška reakcija v svetu. Dejal je: «Ameriški reakcionarji krogi poudarjajo potrebo po obnovitvi svetovnega gospodarstva. Pomljuje vse narode sveta, ki so bili hudo prizadeti, toda pri tem niso odkriti. Stvarj prikažejo na se bolj temen način, kakor v resnici so, in hočejo s tem prepričati, da se nobena država ne bo mogla gospodarsko dvigniti, če ne sprejme ameriškega varuštva. Ameriška reakcija hoče danes zaslužiti vseh svet. V številnih državah je nalečeta na svet, ki so pripravljene prodati neodvisnost in bodočnost ljudstva za ameriške dolanje. Toda narodi ne morejo tega trpeti. Reakcionarji lahko kupijo Tealdarisa in druge, lahko dobio v Indoneziji izdajalca, na Kitajskem Čangajška ter vlade, može in skupine, ki so pripravljene prodati ljudstvo; toda vsi ti narodi vodijo danes obovstene vsej, vodoj borbo za svobodo in neodvisnost.

Danes šteje ameriški kapital za veznikov v krajevni reakciji, ki je ozorbuje proti ljudstvu, proti Sovjetski zvezi in drugim narodom. V ta namen uporabljajo milijarde. Sovražno razpoloženje do Jugoslavije. Ker je Jugoslavija država, kjer se demokracija in nova politika ne dasta kupiti, je za vsakega drugo državo. Ameriška reakcija jo mrazi in skuša na vse možne načine ovirati njen razvoj in oprekat, kjer je more, tudi na mednarodnih konferencah, pravicam jugoslovanskega ljudstva. Ta reakcija je proti Jugoslaviji sovražno razpoložena, skuša jo gospodarsko blokirati, izolirati in prepričati prihajanje ameriških strojev v državo. Mi bi imeli interes trgovati z njimi ter izvažati in uvažati; toda oni ne želijo poštno trgovine, poštno zamenjave na podlagi vzajemnega spoštovanja, na podlagi enakopravnosti narodov. Oni zahtevajo, da vsi narodi služijo njihovi protisovjetski in protinapredni politiki. Ta reakcija je prišla celo do tega, da ne dovoljuje vizumov Američanom, ki želijo obiskati Dalmacijo, Bosno in druge kraje. Neboj, da bi njihovi državljani videli v Jugoslaviji na lastne oči, da je položaj drugačen, kakor jo oni dnevno prikazujejo v klevetniškem tisku.

Pijada je nato poudaril, da bi bilo brez pomoči Sovjetske zveze nemogoče misliti na borbo jugoslovanskih narodov in na njihov sedanj razvoj po poti socializma. Računati moramo tudi na prijateljske vezi s slovenskimi državami, z Romunijo, Albanijo in Madžarsko, ki želijo braniti svojo ljudsko demokracijo in neodvisnost pred tuji imperialisti. Te države si medsebojno pomagajo ter omogočajo zamenjavo gospodarskih dob in razvoj gospodarstva in zaščito gospodarske neodvisnosti.

Ameriški trgovci o Jugoslaviji

Praga, 24. — V zvezi s prepovedjo izdajanja vizumov za Jugoslavijo je predstavnik ameriške trgovske družbe General Motors Works Corporation, Stettin, ki je bival v Jugoslaviji mesec, dan, izjavil dopisniku Tanjuga v Pragi, da je za časa svojega bivanja v Jugoslaviji lahko svobodno potoval po vsej državi in si ogledal, kar ga je zanimalo. Pripovedoval je, da ni imel nobenih sitnosti in da so bile jugoslovanske oblasti z njim zelo vljudne.

Član Urine misije zavrača klevete proti FLRJ

London, 24. (Tanjug) — Član Urine misije John Gregori, ki je deloval v Srbiji, je v angleškem listu «News Statesman and Nations» ovrzel razne klevete, ki jih razširjajo reakcionarni krogi v anglosaških državah proti Jugoslaviji, posebno pa glede delovanja Urine v teh državah. Gregori piše, da so bili člani misije priča o pravičnem razdeljevanju Urine pomoči med ljudstvom. Dodal je, da so jugoslovanske oblasti napravile vse možne za pravilno razdelitev te pomoči, ki je služila na najboljši način pri obnovi dežele.

Popusti za obiskovalce zagrebškega veleposla

Beograd, 24. (Tanjug) — Inozemski obiskovalci zagrebškega mednarodnega veleposla bodo delžni 33,33% popusta pri potovanjih v skupinah od 8 do 20 oseb. Za skupine nad 30 oseb znaša popust 50%. Ta popust velja za vse vlake in vse razrede od 25. maja do 16. junija.

Na vselejniku, ki bo trajal od 31. maja do 8. junija, bo Sovjetska zveza razstavila med drugim avtomobile iz tovarn v Moskvi in Gorkiju. Razstavili bodo tudi vzorce kamionov, breztrajni (filobusov) in motociklov, kakor tudi proizvoznice težke industrije ter številne vzorce rud, kemijskih izdelkov, kranjarstva, tobaka, radijskih aparatov in drugo. Poseben oddelek bo posvečen sovjetski knjigi.

Skrb sindikatov za trboveljske rudarje

Ljubljana, 24. (Tanjug) — Glavni odbor Enotnih sindikatov Slovenije je določil 9 milijonov dinarjev za gradnjo stanovanjske hiše za trboveljske rudarje. Hiša bo imela stanovanja za 104 osebe in moderno menzo za 120 oseb. Pri gradnji bodo sodelovali s prostovoljnimi delom tudi rudarji.

Trboveljski rudarji imajo svojo ljudsko univerzo, večerno gimnazij in pevsko društvo. Imajo tudi svoje gledališče in svoj orkester.

BRUXELLES. — V Namurju so ustrelili 11 gestapovcev, ki so bili obsojeni na smrt.

FAŠIZEM V ARGENTINI

Z ojačenjem ameriškega imperializma v Argentini se je povečal tudi pritisk na antifašistične organizacije

Buenos Aires, 24. — Večja skupina pristavev liberalno-nacionalno demokratske organizacije se je zbrala pred palačo predsednika Perona v času, ko je ta imel razgovor z novim španskim poslancem, ki mu je izročil poveljnice, in je vzdikala Francu ter proti Stalinu.

List «Worlds News Services» poroča o aretaciji 200 znanih članov argentinske komunistične stranke o številnih ovirah, ki jih stalno delajo demokratskim in naprednim organizacijam. Vse to jasno dokazuje, da se vlada generala Perona usmerja vedno bolj na desno. Diktatorja Irriburru in general Husta sta se vzdrlžala na oblasti samo z nasiljem. Takrat se je ponovno uvrstila tako imenovana «civilna legija», ki je bila prva fašistična stranka v Argentini.

Ta notranji položaj so izrabile tuje sile in zahtevale razne koncesije. Ze od prvih dni Irriburrujeve diktature so angleški kapitalisti prevzeli kontrolo nad večino železniških in tramvajskih prog.

Položaj britanskega kapitala se je znatno uvrstilo, ko je argentinska vlada izdala dva zakona: prvi je uvedel državni monopoli prevoznitva v korist Velike Britanije, drugi pa je uvedel uporabo britanskega in evropskega denarja v prevoznem sistemu v Buenos Airesu.

Po vojni sta se britanski in ameriški imperializem znova srečala v Argentini. Toda to pot se ZDA čutilo močnejše in so postale skoraj najvažnejša tuja sila v Argentini. Z ojačenjem vpliva ameriškega imperializma v Argentini se je povečal tudi pritisk proti naprednim organizacijam.

Končno pa obstoja tudi zaradi prijetnosti velikega števila bivših nacističnih in fašističnih voditeljev ter mnogih drugih vojnih zločincev, ki so prbežali v Argentino, resnična nevarnost, da se fašizem razvije in da potom Argentine prode v ostalo južno Ameriko.

V teh naših naporih za afirmacijo našega zdravega delavskega pokreta pri sindikalnih volitvah stoji tudi borba slovenskega in italijanskega naroda za poglobitev demokracije našega javnega življenja.

Sindikalne volitve so tudi borba našega ljudstva za uveljavljenje naših osnovnih narodnostnih pravic na tem ozemlju, za uveljavljenje našega jezika in naše kulture. Zaredi tega se morajo te obči dolžnosti odavati najširše ljudske množice, da sagotujejo pri nas tudi za vnaprejšnji razvoj pravega in zdravega delavskega pokreta.

IVAN BUKOVEC-VOJMIK

ITALIANISSIMA KULTURA TRSTA

IVE MIHOVILOVIĆ

Znani tržaški italijanski književnik Silvio Benico se je pred nekaj dnevi v znanem socialističnem popularnem razpisu o italijanštinah kulturi Trsta... Kako pa je pravzaprav s to stvarjo nam nazor...

Ugotovitve S. Slapeterja

Ako pa želimo vsaj približno spoznati "dušo" italijanskega Trsta, tistega v preteklosti in današnjega, pa moramo vsekakor čitati Scipija Slapeterja...

Reenka je, da je Trst, ko je postal središče Juljske krajine osredotočil v sebi tudi tradicije...

To je mesto preobloženo s zgodovinskimi bremenom suhih fig in rožic, a z dušo tako heterogeno...

„V gorah Jugoslavije“

Narodni heroj Slavko Babić, glavni junak v filmu „V gorah Jugoslavije“...

Do 14. stoletja nima Trst in Juljska krajina v italijanščini nikakršnih književnih sledov, a v latinščini zelo malo...

Karakteristično je, da je ta stara slovenska tržaška književna produkcija po večini plana in v latinščini...

Pozneje v 18. in 19. stoletju, ko se Trst razvija v moderno mesto, imamo gotovo literarne in umetniške produkcije pesnikov, historiofografov...

Kaj pravi R. Fauro-Timeus Italijanski irendistični ideolog Ruggiero Fauro-Timeus zadržanja svojo knjigo „Trieste“...

Top. Jurisević sem našel preobloženo s delom in komaj si je otrogel nekaj minut, da mi pove, kako je tržaška sindikalna delegacija potovala v Budimpešto...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

katerem smo prej govorili, mar ni ravno gorji popla italijanskih tržaških priznanih književnikov...

Evski, kaj bi pa bila italijanska kultura Trsta, če bi iz nje izključili cel tabor?...

Njen ustanovitelj je bil Anton Bole, nadarjen in navdušen zolletni mladenič...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Dvajsetletnica zvočnega filma v ZSSR

Mnogo truda je bilo, preden se lepopolniki nemi film z novimi iznajdbami, da smo prišli do zvočnega filma...

V Sovjetski zvezi sta delala na tem vprašanju dva kolektiva učilnic ter inženirjev v Moskvi in Leningradu...

V tistem času so imeli le v New Yorku zvočni kino, ki je delal po gramofonskem sistemu...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

no tov. Stalin so pripisovali ogromno važnost razvoju sovjetskega zvočnega filma...

Veliko zaslug ima znanstvenoraziskovalni filmski foto-institut in druge znanstvenoraziskovalne organizacije...

Stoletnica „Gorskega venca.“ Stoletnico Njegoševga „Gorskega venca“ so zelo svečano proslavili posebno v Ljudski republiki Črni gori...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

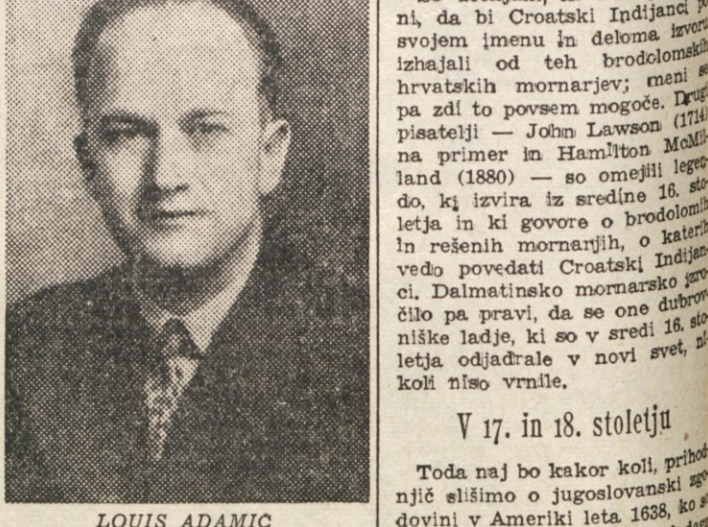
Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Prvi Jugoslovanci v Ameriki

LOUIS ADAMIĆ

Jugoslovanski naseljenci v Ameriki so v glavnem del novega naseljevanja, ki je doseglo svoj vrh v dveh desetletjih pred prvo svetovno vojno...

LOUIS ADAMIĆ

Vija še političen sen, ki se je uresničil šele po razpadu stare avstroogrske monarhije leta 1918. V tej vrhunski dobi velike svetle preko Atlantika so stili stotine tisoče Jugoslovancev...

Okoli leta 1715 je kakih 200 hrvatskih in slovenskih prostanstov, ki so živeli v Prusiji...

Prav tako je bilo malo dvoma, da so dubrovniške ladje — imenovane cargoze — ime pride od Raguse...

„Croatian (hrvatski) Indians“ Skoraj gotovo je, da je okrog leta 1540 odpravila skupina ladje iz Dubrovnika v Ameriko...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

PETDESETLETNICA „ZARJE“ V KOPRIVI

Na Krasu slavijo za binkosti 25. in 86. t. m. redke jubileje: 50 let poteče, odkar so ustanovili v Koprivi prosvetno društvo „Zarja“...

80 pevcev (rekordno število za tako malo vas). S svojim finim usesom je pevstvo od takrat izpopolnilo...

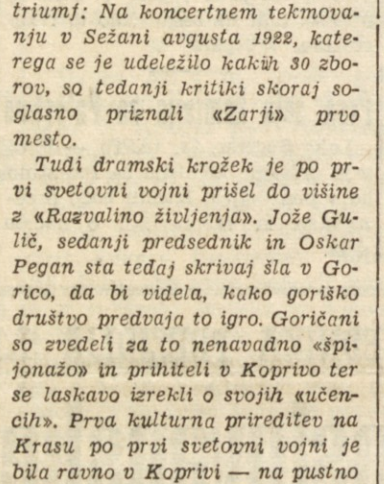
Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Ivan N. Bersenjev

sovjetski filmski igralec, ki igra vlogu maršala Tita v filmu „V gorah Jugoslavije“

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

Več kot polovica prilomov tržaških Italijanov je slovenskega porekla, od ostalih pa je precejšen odstotek prilomov grških, nemških, francoskih...

BUDIMPEŠTA DANES

mi odhajali na graditev mladinske proge. Na nas Tržičane je to navdušenje in polet nove Jugoslavije napravil najboljgij vtis...

mele novo razdobje, kako se zaveda, da lahko doseže boljše bodočnost samo v najtesnejši povezanosti z demokratičnim ljudstvom...

skozni množico do tribune, kjer smo imeli častno mesto. Ob 9. uri se je pričel mimohod v dveh kolonah po širokih ulicah...

delegacije Jugoslavije, Trsta in Romunije. Daje mi je tov. Jurisević pripovedal, da so obiskali razne tovarne, posebno ene na otoku Csepel...

Za spomenik očetu ruskega letalstva V Sovjetski zvezi so obiskali stoletnico rojstva vojske ruskega letalstva Nikolaja Zukovskega...

Kosmata vest

«Vi boste bodoči varuhi zakona in reda» je govoril general Harding novi policijski učenjak...

Ob nešteti prilikah je ljudstvo zahtevalo razpustitve Civilne policije ali vsaj epuracijo, ker so sprejeli v vrste policije...

Ljudje so pa cenili delovanje policije po delu in ne po izjavah anglo-ameriških funkcionarjev...

Toda to še ni vse. Kar je objavljeno v tiskih, se je zelo malo o zakulisnem delovanju v zvezi s policijo...

Kar niso mogli doseči s pohvalami in z izjavami visokih funkcionarjev: «Ste lahko ponosni, da ste v tako kratki dobi pridobili na slovesu in ugledu»...

Načelnik policije odstopil

Načelnik kriminalne policije dr. Ulrik Giacinto je podal ostavko na svoj položaj baje zaradi osebnih stvari.

„Živel fašisti“!

Snoči je na trgu Unità godba „Lege Nazionala“ zagrnila na zahtevo navzočih epatrotov himno „Il Pave mormorava“...

Povečanje tovarne vezanlih plošč v Št. Petru na Krasu

Za povečanje in izboljšanje obrata v tovarni vezanlih plošč, ki je sedaj med najboljšimi in najmodernejšimi opremljena v Jugoslaviji...

Tržaška brigada „A. Vivoda“ postala udarna brigada

Ze prav dobre delovne uspehe, ki jih je dosegla I. brigada Svobodnega tržaškega ozemlja „Alma Vivoda“ na delu na progah Samac-Sarajevo v prvomajskem tekmovanju...

Koprski okraj se pripravljaja na izlet v Beograd

Znova je završalo med tečajev: od 9. do 30. junija bo trajal izlet najboljših v Beogradu. Nič ne ovi-va naših telovadcev, delavcev, kmetov in intelektualcev...

TRŽAŠKI DNEVNIK

Napad na slovensko učiteljstvo

Domacine odpuščajjo ali prestavljajo izven ozemlja STO-ja tik pred zaključkom šolskega leta

Solska oblast ZVU je izdala razrešnico naslednjim slovenskim učiteljicam: Spilchal Juditi, ki poučuje v Gropladi-Padričah, Zupan Ani v Skofljah in Keber Kristini v Trebečah...

Preskrba

Samojedni tednov manjka še do zaključka šolskega leta. In ravno v trenutku, ko so ti učitelji najbolj potrebni, da uspešno zaključijo svoje celoletno delo...

Pripomniti moramo ob tej priliki, da je učiteljstvo, ki poučuje v Trstu, tujak tudi rojeno in semkaj prišlo. S kakšno pravico in utemeljenostjo pošilja torej šolska uprava...

VESTI S PODEŽELJA

Prekop talcev v Postojni

V času osvobodilne borbe so Nemci ustrelili v gozdu pri Javorniški cesti 12 talcev. Pri svojem delu je bila načelna zver temeljita, kajti mrtvim talcem so pobrali vsako stvar...

Mešani pevski zbor iz Postojne

Mešani pevski zbor iz Postojne je na kraju zločina zapel dve žalostnički, kakor so borci J. A. prenesli ostanke na pokopališče. Velika množica je spremljala te neznanke junake...

Bazovci proti razbijanju narodne enotnosti

Iz Bazovice so nam poslali: „Slovensko ljudstvo iz Bazovice, zbrano na masovnem sestanku dne 23. 5. 1941, protestira proti polkzvoznemu izjavljanju okoli lista „Demokracija“...

Kontovenci v radiu

V okviru radijske vesele ure ob 20.15 bodo nastopili danes zvečer v tržaškem radiu igralci prosvetnega društva s Kotovalce. Izvajali bodo v kontovelskem narečju izvorno šaljivo „Pošasta“.

Preosnova gozdnega oddelka Civilne policije

ZVU je izdala odlok št. 377, s katerim je preuredila gozdni oddelki civilne policije, ki bo odslej vršil posle gozdnega urada. Poseben višji častnik bo imenoval člane tega oddelka...

POIZVEDBE

Vaakogar, ki kaj ve o partizanu Babu Bruno, o katerem ni nobenih vesti od 8. novembra 1943, naprošamo, da se zgleda pri ZPP na Korzu št. 19 v Trstu.

PRITEPLO SE JE

okoli 800 raznih emigrantov Stanovanjska kriza na Opčinah

Zaradi bombardiranja je tržaško mesto precej trpejo. Najbolj oškodovana vas vse do Komna pa so Opčine. 40 do 50 hiš je popolnoma razrušenih...

Sindikalne volitve

Jutri, 26. t. m., ob 7. uri zjutraj se bodo vršile volitve v združenih sindikatih in ladjedelnici S. Marka. OSS vabi delavstvo, naj se udeleži volitev v čim večji številu.

ZVU izigrava antifašiste ki so izčrpani od gladovne stavke

Včerajšnje naše opazke, da ZVU najbrže čaka, da se zopori Tigor spremene v bolnico, se je tudi dejansko uresničilo. Potem ko so vse tovaršne, izčrpane zaradi osemnedevne gladovne stavke...

Kmetijska zadruga v Ilirski Bistrici je kmetom preskrbela prašičke

Okrajna zadruga v Ilirski Bistrici je kmetom okrajja priskrbelo s Hrvaškega 700 prašičkov, težkih od 15 do 30 kg po 175 lir za kg. S tem se ne bodo krili vseh potreb in bo treba čakati na nove pošiljke.

Pevski zbor iz Kranja na Primorskem

Danes, 25. t. m., priredi moški pevski zbor «Prešeren» iz Kranja pod vodstvom skladatelja Petra Liparja koncert v Ilirski Bistrici in Ajdovščini. Na sporedno in narodne, partizanske in umetne pesmi. Solospeve bo pel baritonist France Leškovek.

Kaj je z orožjem

Po Gorici se širi glas, da so pri avtopodjetju Gianesini v ul. Donizetti pred nekaj dnevi našli pri stiskanju po smeteh in odpadkih celo vrečo ročnih bomb italijanskega izvora...

Na OBROKE

KROZNIKI — KOZARCI — LONCI — JEDILNI PRIBORI „BALCOR“ TRST, trg Borze št. 11-II nad.

Biraghin

Z LILIO SILVI, ki je žela toliko uspeha v „Il diavolo va in collegio“.

POZOR

Razno pohištvo, zakonsko sobo z volumnimi žimnicami in vzmetni ter elegantno spalnico s štridečno omaro, šivalni stroj, blago za obleke, posteljno pogrinjalo prodam po zelo ugodni ceni zaradi odhoda.

ČEVLJE VSEH VRST

DELAVCI, OBRTNIKI IN URADNIKI! Brez nakaznice lahko nabavite PARCHI TRST - ULICA CAPRINI št. 16

Registracija najeminskih pogodb

Finančna uprava v Trstu opozarja lastnike in upravnike hiš, da morajo prijaviti do 20. julija t. l. vse nove najemniške pogodbe, sklenjene po 1. juliju t. l.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 24. t. m. se je rodilo 14 otrok, umrlo je 10 ljudi, porok pa je bilo 8.

UVOZNI IN IZVOZNI ZAVOD

z o. j. T R S T UL. CICERONE 8 TELEFON 56-88 - 29-306 - 80-00 - 5175

UVOZNI IN IZVOZNI ZAVOD

z o. j. T R S T UL. CICERONE 8 TELEFON 56-88 - 29-306 - 80-00 - 5175

Trgujemo na debelo z vsakovrstnim blagom

OBISČITE ZAGREBSKI VELESEJEM!

Številne kulturne in športne prireditve bodo pokazale kulturo jugoslovenskih narodov. Skupni in posamezni izleti vas bodo seznanili z lepotami dežele.

TRAJNA SMOLA (Sempre nei guai)

90 minut smeha. Igralec: OLIVER HARDY in S. LAUREL. V PONEDELJEK: ZAVOJVALCI ZLATA

Kaj je z orožjem

Po Gorici se širi glas, da so pri avtopodjetju Gianesini v ul. Donizetti pred nekaj dnevi našli pri stiskanju po smeteh in odpadkih celo vrečo ročnih bomb italijanskega izvora...

Na OBROKE

KROZNIKI — KOZARCI — LONCI — JEDILNI PRIBORI „BALCOR“ TRST, trg Borze št. 11-II nad.

Biraghin

Z LILIO SILVI, ki je žela toliko uspeha v „Il diavolo va in collegio“.

POZOR

Razno pohištvo, zakonsko sobo z volumnimi žimnicami in vzmetni ter elegantno spalnico s štridečno omaro, šivalni stroj, blago za obleke, posteljno pogrinjalo prodam po zelo ugodni ceni zaradi odhoda.

ČEVLJE VSEH VRST

DELAVCI, OBRTNIKI IN URADNIKI! Brez nakaznice lahko nabavite PARCHI TRST - ULICA CAPRINI št. 16

Registracija najeminskih pogodb

Finančna uprava v Trstu opozarja lastnike in upravnike hiš, da morajo prijaviti do 20. julija t. l. vse nove najemniške pogodbe, sklenjene po 1. juliju t. l.

ROJSTVA, SMRTI IN POROKE

Dne 24. t. m. se je rodilo 14 otrok, umrlo je 10 ljudi, porok pa je bilo 8.

UVOZNI IN IZVOZNI ZAVOD

z o. j. T R S T UL. CICERONE 8 TELEFON 56-88 - 29-306 - 80-00 - 5175

UVOZNI IN IZVOZNI ZAVOD

z o. j. T R S T UL. CICERONE 8 TELEFON 56-88 - 29-306 - 80-00 - 5175

Trgujemo na debelo z vsakovrstnim blagom

Large advertisement for Zagrebški velesejem, including sections for 'OBISČITE ZAGREBSKI VELESEJEM!', 'TRAJNA SMOLA', 'Kaj je z orožjem', 'Kino na Opčinah', 'Prireditve', 'KATJUŠA', 'Danes v Koprivo', 'ANALFABET', 'Žveplo, modro galico', 'Ernest Makuc', 'STAVBENO PODJETJE', and 'Velika likvidacija modelov po ZNIŽANIH CENAH'.